

Förvara kemiska produkter på rätt sätt

Här får du kort information om hur du kan minska risken för olyckor och begränsa skadeverkningarna av oavsiktliga utsläpp i samband med förvaring av kemiska produkter.

Kontrollera och bedöm riskerna

Som verksamhetsutövare ansvarar du för att dina kemiska produkter och ditt farliga avfall hanteras så säkert som möjligt och att ett eventuellt utsläpp inte orsakar skada på människors hälsa eller på miljön. Förutom tekniska skyddsåtgärder är det viktigt att du regelbundet bedömer riskerna med hanteringen och att det finns en tydlig ansvarsfördelning inom företaget. All din personal som hanterar kemiska produkter och farligt avfall måste ha den kunskap som behövs och tillgång till tydliga instruktioner. Om du bedriver en verksamhet som är anmälnings- eller tillståndspliktig enligt miljöbalken ska du följa förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll. Om din verksamhet inte är anmälningspliktig och innebär små risker så räcker det med en enklare egenkontroll.

Använd lämpliga förvaringskärl

Det är viktigt att cisterner, fat, dunkar och andra kärl som används är beständiga mot de kemikalier eller det farliga avfall som lagras och att förvaringskärlen är i gott skick. För att förhindra avdunstning och eventuellt spill av kemiska produkter ska kärlen ha lock eller annan tillslutning.

Kärlen ska vara märkta

Se till att märka förvaringskärlen så att alla som hanterar dem vet vad de innehåller och hur man ska skydda sig. Använd helst originalförpackningar.

Välj en lämplig plats för förvaring

Dina kemiska produkter och ditt farliga avfall ska förvaras på betryggande avstånd från dag och spillvattenbrunnar, diken, vattendrag och liknande. Om det finns risk för påkörning ska du ordna någon form av skydd som förhindrar påkörning. Utformningen av skyddet måste du välja utifrån vilka fordon som används. Till exempel kan gaffeltruckar orsaka skador högt över marken.

Tänk på att kemikalier och farligt avfall ska

förvaras på ett sådant sätt att obehöriga inte kan komma åt dem. Det är därför lämpligast att förvara giftiga kemiska produkter inlåsta.

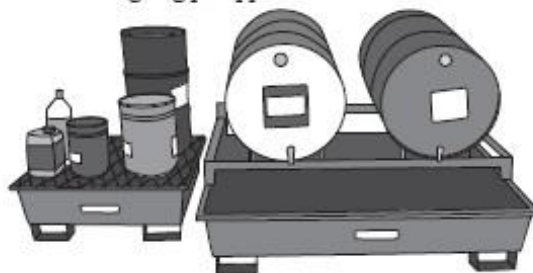
Invalla förvaringsplatsen

Förvaringsplats för flytande kemikalier eller farligt avfall behöver vanligtvis förses med invallning. Du kan utforma en invallning på många olika sätt. Den kan till exempel vara ett uppsamlingsstråg av plåt eller plast. På tråget kan du lägga ett galler att ställa fat och dunkar på. Påfyllningsrör, ventiler och slangar bör vara placerade innanför invallningen. En invallning bör rymma det största förvaringskärlens volym plus 10 procent av övriga kärlens volym. Invallningar som är placerade utomhus måste vanligtvis förses med skydd mot nederbörd för att förvaringen ska anses säker.

Obs! Kemiska produkter eller avfall som kan reagera med varandra kemiskt eller av andra skäl är olämpliga att samförvaras ska du lagra väl skilda från varandra. De får inte förvaras inom samma invallning så att de kan blandas med varandra vid ett eventuellt läckage. Ovanstående gäller även farligt avfall.

Exempel på ämnen som ska förvaras åtskilda är: cyanider och syror; hypoklorit och syror; sulfider och syror; koncentrerade syror och alkalier.

Kemikalielagring på uppsamlande kärl.

Lagerytans utformning

Lagerytan ska vara tät och motståndskraftig mot de kemiska produkter och det farliga avfallet som du förvarar. Ytan ska också vara lätt att rengöra.

Betong är ofta tillräckligt tät om den är sprickfri. Betongens motståndskraft kan bli bättre om den beläggs med ett lämpligt plastskikt. Asfalt är inte lämpligt för förvaring av lösningsmedel och oljor.

Att tänka på om du har ett särskilt kemikalieförråd

Om du har ett särskilt förråd avsett för lagring av kemiska produkter eller avfall i flytande form så bör du kontrollera att dörröppningen har tillräckligt hög tröskel och att väggarna är täta mot golvet. Ska förrådet fungera som en invallning bör det, precis som andra invallningar, rymma det största kärlets volym plus 10 % av övriga kärlets volym.

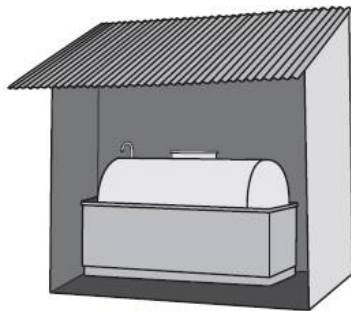
Golvbrunnar bör inte finnas i kemikalieförråd. Om det ändå finns en brunn i utrymmet bör denna förslutas eller förses med en anordning så att inga kemikalier eller farligt avfall kan nå avloppet i händelse av spill. Detta gäller även om brunnen är kopplad till oljeavskiljare.

Att tänka på om du har en cistern

Det ska vara möjligt att lätt läsa av nivån i cisternen och det bör finnas larm för hög nivå. Om du har en cistern som fylls genom pumpning ska du, för lagring av de flesta petroleumprodukter, installera ett överfyllnadsskydd. Tänk på att hålla ventiler och tappkranar låsta eller säkert avstängda.

Rörledningar kan vara svaga punkter och därför ska de inte byggas in i golv och väggar på sådant sätt att de inte går att kontrollera.

Rörledningar i mark ska vara utan skarvar och kopplingar.

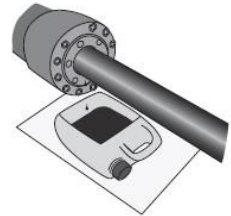

Invallad cistern med regnskydd.

Information som reglerar förvaring av brandfarliga vätskor klass 1, 2, 3 (eldningsolja och diesel) och spillolja finns på Myndigheten för säkerhet och beredskap och Naturvårdsverkets hemsidor (www.msb.se och www.naturvardsverket.se). Tänk på att din cistern kan omfattas av krav på återkommande kontroll enligt NFS 2017:5.

Håll torrt och rent

Genom att hålla torrt och rent kan du både minska risken för spridning av hälso- och miljöfarliga ämnen till omgivningen och undvika halkolyckor på din arbetsplats. Där det finns risk för spill och stänk kan du vidta olika åtgärder. Under kranar på liggande fat och liknande tappställen som ofta medför spill kan du placera kärl av till exempel plast eller plåt för uppsamling av spill. Vid maskinarbetsplatser kan absorberande dukar eller mattor som kontinuerligt suger upp spill läggas ut. Observera att dessa dukar och dylikt oftast ska tas omhand som farligt avfall.

Om olyckan är framme

Om olyckan är framme trots skyddsåtgärder är det viktigt att begränsa spridningen av ett utsläpp så fort som möjligt. Det är viktigt att sanera snabbt i samband med ett kemikalieutsläpp. Därför måste det finnas redskap och lämpligt absorptionsmedel lätt tillgängligt och personalen måste veta var det finns och hur det ska användas. Du kan valla in utsläppet med olika typer av "avgränsare". Sådana finns av både täta och sugande material. Du kan också tillverka egna genom att till exempel fylla säckar med sand. För att förhindra att ett utsläpp når dag- eller spillvattenbrunnar kan du täcka brunnar med täta polymerdukar eller liknande som ger ett tillfälligt skydd. För att samla upp ett utsläpp kan du använda absorptionsmedel i lösvikt eller i form av mattor. Om inget absorptionsmedel finns tillgängligt, till exempel vid arbete i fält, kan sågspån, sand eller jord användas. Förbrukat absorptionsmedel ska i regel tas omhand som farligt avfall.

Vid utsläpp

Om det sker större utsläpp av t.ex. olja eller andra kemikalier, kontakta genast Räddningstjänsten (112). Vid mindre spill eller läckage så att marken eller byggnaden blir förorenad på ett sätt som kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön ska du genast underrätta miljöenheten. Du når lättast miljöenheten genom att ringa kommunens växelnummer. Skulle ett utsläpp nå dag- eller spillvattennätet ska du dessutom informera Teknik- och serviceförvaltningens VA-enhet i kommunen.

Redskap och absorptionsmedel ska alltid finnas lätt tillgängligt.

Har du frågor? Kontakta gärna oss på Miljöenheten.

Postadress: 511 80 Kinna
Tfn växel: 0320 21 70 00
Org nr: 212000-1504
e-post: mhn@mark.se
www.mark.se

Mark

Juni 2021